

28.04.2026

Piotr Oleksy

Rumunia: rozpad koalicji rządzącej

słowa kluczowe: Rumunia, Bolojan, PSD, AUR

Partia Socjaldemokratyczna (*Partidul Social Democrat*, PSD) opuściła koalicję rządzącą i zapowiedziała złożenie wniosku o wotum nieufności wobec rządu. Zostanie on przygotowany we współpracy z opozycyjnym Związkiem Jedności Rumunów (*Alianța pentru Unirea Românilor*, AUR). Głosowanie nad wotum nieufności odbędzie się 5 maja 2026 r.

20 kwietnia 2026 r. PSD zażądała ustąpienia premiera Ilie Bolojana, który jest również liderem Partii Narodowo-Liberalnej (*Partidul Național Liberal*, PNL). Socjaldemokraci oskarżyli koalicjantów o prowadzenie błędnej polityki ekonomicznej, której skutkiem ma być m.in. wzrost inflacji i ograniczenie inwestycji publicznych, oraz o brak dialogu wewnątrz koalicji. Pozostanie Bolojana na stanowisku zaskutkowało wycofaniem się PSD z koalicji rządzącej (23.04.2026), a następnie zapowiedzią złożenia wniosku o wotum nieufności wobec rządu (27.04.2026).

Rząd, na czele którego stanął Ilie Bolojan, został zaprzysiężony 15 kwietnia 2025 r. Poprząła go koalicja, w skład której weszły PSD, PNL, Związek Zbawienia Rumunii (*Uniunea Salvați România*, USR) oraz Demokratycznego Związku Węgrów w Rumunii (*Uniunea Democrată Maghiară din România*, UDMR). Wybory parlamentarne, po których uformował się ten blok, miały miejsce 6 grudnia 2024 r. Umowa koalicyjna przewidywała podział resortów oraz rotację na stanowisku premiera w połowie kadencji parlamentu, czyli na przetomie 2026 i 2027 r.

Komentarz. Powstanie rządzącej koalicji było wpisane w kontekst kryzysu politycznego, związanego z anulowaniem pierwszej tury wyborów prezydenckich w listopadzie 2024 r., oraz możliwego sukcesu lidera AUR, George Simiona, w kolejnych wyborach głowy państwa ([„Komentarze Brief IEŚ”, nr 1334](#)). Spoiwem ideologicznym tego szerokiego i eklektycznego bloku były proeuropejskość oraz obawy przed przejściem władzy przez AUR, który jest postrzegany jako partia nacjonalistyczna i podważająca dotychczasowy, prozachodni kurs w polityce zagranicznej Rumunii.

Przyczyną obecnego kryzysu jest spadek popularności PSD. W opinii liderów ugrupowania wynika on z polityki rządu, zmierzającej do ograniczenia deficytu budżetowego i nadmiernych wydatków publicznych, co uderza przede wszystkim w interesy ich elektoratu. Początkowo PSD twierdziła, że nie chce zerwania koalicji, lecz zmiany na stanowisku premiera i uwzględnienia ich opinii w kwestiach społeczno-ekonomicznych. Niemniej jednak PNL oraz pozostałe ugrupowania koalicyjne odebrały działania socjaldemokratów jako szantaż i zachowały jedność. Prezydent Nicușor Dan, starając się zachować pozycję arbitra i organizując międzypartyjne konsultacje, *de facto* wsparł premiera Bolojana w tym konflikcie.

Współpracę PSD z AUR przy przygotowaniu wniosku o wotum nieufności wobec rządu należy uznać za „przekroczenie politycznego Rubikonu”. Socjaldemokraci występują w ten sposób wspólnie ze skrajnie prawicowym ugrupowaniem przeciw dotychczasowym partnerom z proeuropejskiej koalicji. Rodzi to obawy, że jest

to zapowiedź szerszej współpracy, której efektem mogłoby być powstanie nowej koalicji, łączącej postkomunistyczną PSD i nacjonalistyczny AUR.

Z informacji medialnych wynika, że o współpracy z AUR wiedziało jedynie wąskie kierownictwo PSD. Między innymi z tej przyczyny trudno obecnie przewidzieć losy wniosku o wotum nieufności. Możliwe są różne scenariusze: wstrzymanie się części deputowanych PSD od głosowania i zachowanie rządu mniejszościowego, przyspieszone wybory lub powstanie nowej koalicji rządzącej. Wiele wskazuje na to, że Rumunia ponownie wchodzi w okres politycznej destabilizacji.